

ನೋಡಿದರೆ, 'ಇದೆಲ್ಲಾ ಮಾಮೂಲಿ ಮಾತು' ಅನ್ನುವಂತೆ ಆ ಮುಖದ ಒಂದು ಗೆರೆ ಕೂಡಾ ಅತ್ತಿತ್ತ ಅಲುಗಿರಲಿಲ್ಲ.

ಹೌದು, ನಾವು ಹೆಂಗಸರು ಹಾಗೆ. 'ದಂಡ ಆಗುತ್ತೆ' ಅನ್ನುವ ಹೊಟ್ಟೆಉರಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ದಿನ ಜಾಸ್ತಿ ತಿಂದಿದ್ದು ಗಂಡಸರಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತೆ; ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಊಟ ಮಾಡುವ ಗೃಹಿಣಿ 'ಕಮ್ಮಿ ಆಯ್ತು' ಎಂದು ತುಟಿ ಒಡೆಯದೆ ಅದಷ್ಟು ದಿನ 'ಸಾಕೂ ಸಾಲದಷ್ಟು' ಉಂಡು ಕೈ ತೊಳೆದುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾಳೋ ಅದು ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುತ್ತದೆಯೇ? ಆತನ ಮುಖಕ್ಕೆ ಹೊಡೆದಂತೆ ತಿರುಗಿ ಏನಾದರೂ ಅನ್ನಬೇಕು ಎಂದು ನಾಲಿಗೆ ತುರಿಸಿತ್ತು ಶಾಂತಮ್ಮನಿಗೆ. ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ತಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರು. 'ತಾಳಿ ಕಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ' ಅಂದಕೂಡಲೆ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಂಡ ಲೆಕ್ಕವೇ? ಹೇಗೆಂದರೆ ಹಾಗೆ ನಡೆಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಹಕ್ಕು ಸಿಕ್ಕಿಬಿಡುತ್ತದೆಯೇ? 'ಹೊಟ್ಟೆ ಬಟ್ಟೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲವಾ?' ಅನ್ನುವುದೆಲ್ಲಾ ಕಣ್ಣಟ್ಟಿನ ಬೂಟಾಟಿಕೆ ಮಾತು. ಮನೆಗೆಲಸಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕ ಪುಗಸಟ್ಟೆ ಆಳಿನಂತೆ ಬೆನ್ನುಕೋಲು ಮುರಿಯುವಷ್ಟು ಗೇಯಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲವಾ? ನೋಡೋಣ, ತಾನು ಮಾಡುವಷ್ಟು ಮನೆಗೆಲಸ ಮಾಡಲು ಎಷ್ಟು ಜನ ಆಳುಗಳನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಎಷ್ಟು ಸಂಬಳ ಕೊಡಬೇಕು? ತೇಗಿಲಿ ಲೆಕ್ಕ...

ಕುಕ್ಕರ್ ಒಲೆಯ ಮೇಲಿಟ್ಟು ಹುಳಿಗೆ ಮಸಾಲೆ ಅರೆಯಲು ಅಣಿಯಾದ ಶಾಂತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಹೆಸರಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಕುಕ್ಕರಿನೊಳಗೆ ಏರುತ್ತಿದ್ದ ಬಿಸಿ ಹಬೆಯಂತೆ ಕಾವೇರತೊಡಗಿದ್ದರು. ಭಾವನೆಯೇ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಹಾಸಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ಗೊಂಬೆಯಂತೆ ಮಲಗಿದ್ದ ಸುಭದ್ರಮ್ಮನನ್ನು ನೋಡಿ ಸಂಕಟವಾಗಿದ್ದೂ ಕಾರಣವಾಗಿರಬಹುದು.

ಈ ಕಾಲ ಸಾವಿರಪಾಲು ವಾಸಿ. 'ಬೇಡ' ಎಂದಾದರೆ ಸಂಬಂಧ ಮುರಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಹಿಂದೆ ಮುಂದೆ ನೋಡುವುದಿಲ್ಲ. ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳೂ ಕೈತುಂಬಾ ದುಡಿಯುವ ಕಾಲ. ತಮಗೇನಿತ್ತು? ಗೌರಿಹಬ್ಬದ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಬಳೆಗಾರ ಮನೆ ಬಾಗಿಲಿಗೆ ಬಂದರೆ ಕೈಗೆ ಬಳೆ ಇಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೂ ಗಂಡನ ಮುಖ ನೋಡಬೇಕಾಗಿದ್ದ ಕಾಲ. ತೌರುಮನೆಯಲ್ಲಿ ಗೌರಿಬಾಗಿಲಿನದ ಜೊತೆ ಐವತ್ತು ರೂಪಾಯಿಯ ನೋಟು ಇಟ್ಟುಕೊಟ್ಟರೆ ಅಷ್ಟೆ ಶ್ರದ್ಧೆ. ಎಲ್ಲಾದರೂ ಊಟದಮನೆಗೆ ಹೋದಾಗ ದಕ್ಷಿಣೆ ದುಡ್ಡು ಸಿಕ್ಕಿದರೆ ಎಡಗೈಮುಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಜೋಪಾನವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬಂದು ತಮ್ಮ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯೊಳಗೆ ಸೇರಿಸುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ನೆನದರೆ ಈಗ ತಮಾಷೆ ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಗಂಡನೇ ಕೈಯೆತ್ತಿ ದುಡ್ಡು ಕೊಡಬೇಕು ಅನ್ನುವ ಕಾಲ ಯಾವತ್ತೋ ಮುಗಿದು ಹೋಗಿದೆ. ಮಗನೋ, ಮಗಳೋ ಮನೆಗೆ ಬಂದರೆ 'ಇಟ್ಟೊಂದಿರು...' ಅನ್ನುತ್ತಾ ಒಂದಿಷ್ಟು ದುಡ್ಡು ಕೊಟ್ಟು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲಸದಲ್ಲಿದ್ದಾಳೆ ಮಗಳು. ಟೀಚರ್ ಕೆಲಸ, ಹೈಸ್ಕೂಲಿನಲ್ಲಿ. ಗಂಡ ಸ್ವಂತ ದುಡ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಸೀರೆ ತರಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಯಾವ ಕಾಲವಾಯ್ತೋ? ಅದರ ಆವಶ್ಯಕತೆಯೇ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಮೇಲ್ನೋಟಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲೂ ಯಾವ ಕೊರತೆಯೂ

ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದರೂ ಸದಾ ಮನಸ್ಸಲ್ಲೊಂದು ವ್ಯಗ್ರ ಭಾವ.

ಗಂಡ ಕೊಂಕಿನ ಮಾತಾಡುವುದು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಅಥವಾ ತಾನು ಕೊಂಕು ಹುಡುಕುವುದು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆಯೋ? 'ಏತಿ ಅಂದರೆ ಪ್ರೇತಿ' ಅನ್ನುವುದು ಮಾಮೂಲಾಗಿದೆ. 'ಪಲ್ಯಕ್ಕೆ ಉಪ್ಪು ಜಾಸ್ತಿಯಾಯ್ತು' ಅನ್ನುವಂತೆ ಸಣ್ಣ ಮಾತೂ ಶಾಂತಮ್ಮನನ್ನು ಕೆರೆಳಿಸಿ ಬಿಡುತ್ತದೆ. 'ಮೊದಲು ನೆಟ್ಟಿಗೆ ಮಾತಾಡೋಕೆ ಕಲೀರಿ' ಎನ್ನುವಲ್ಲಿಂದ ಶುರುವಾಗುವ ಜಗಳ ಎಲ್ಲಿಂದ ಎಲ್ಲಿಗೋ ಹೋಗಿ ತಲುಪುತ್ತದೆ. ಮದುವೆಯಾಗಿ ಐವತ್ತು ವರ್ಷ ಕಳೆದ ಮೇಲೂ 'ನಿನ್ನ ಅಪ್ಪನ ಮನೇಲಿ...' ಎಂದು ತೌರಿನ ಸುದ್ದಿ ಎತ್ತಿದರೆ ಸೈಸಿಕೊಳ್ಳಲು ನಾನೇನು ಸುಭದ್ರಮ್ಮ ಅಲ್ಲ. ಅವರಿಗೂ, ನನಗೂ ಸ್ವಭಾವದಲ್ಲಿ ಅಜಗಜಾಂತರ.

ಯಥಾಪ್ರಕಾರ ಕರೆಂಟು ಕೈ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಶಾಪ ಹಾಕುತ್ತಲೇ ಶಾಂತಮ್ಮ ಅರೆಯುವ ಕಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಮಸಾಲೆ ಅರೆಯಲು ಕೂತರು. ವಿಧಿಯೂ ಹೀಗೇ, ರುಬ್ಬುಗುಂಡಿನ ಹಾಗೆ. ಅನೇಕರನ್ನು ರುಬ್ಬಿ ರುಬ್ಬಿ ನಯಸ್ಸು ಮಾಡಿ 'ಸಾಕೋ ನಮ್ಮಪ್ಪಾ...' ಅನ್ನಿಸಿಬಿಡುತ್ತದೆ. ಮಗನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಲ ಮೇಲೆ ಕಾಲ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಕೂತು ಸೇವೆ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ವಯಸ್ಸು. ಮಗ ಕರೆದೂ ಕರೆದ. ಆಗಲೇ ಹೋಗಿದ್ದರೆ ಜಾಗ ಭದ್ರ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಿತ್ತೇನೋ. 'ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಬೇಡ' ಅಂದುಬಿಟ್ಟರು ಗ್ರಾಸ್ಸ. ಈಗ ಕಾಲ ಮಿಂಚಿದೆ. ಮಗನೇ ಹೆಂಡತಿಯ ಮನೆ ಸೇರಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ. ಗಂಡುಮಕ್ಕಳಿಲ್ಲದವರಿಗೆ ಈಗ ಅವನೇ ಮಗ. ಅವರು 'ಬನ್ನಿ' ಎಂದು ಕರೆದರೂ ಹೋಗುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆಯೇ? ಆ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿದುಹೋಯ್ತು, ಬಹುಶಃ.

ಸುಭದ್ರಮ್ಮ ಹಾಗ್ಯಾಕೆ, ತಾನು ಹೀಗ್ಯಾಕೆ ಅಂದುಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಶಾಂತಮ್ಮನಿಗೆ ಎದೆ ಝಗ್ ಅನ್ನುವಂತೆ ಹೊಸತೊಂದು ಜ್ಞಾನೋದಯ ಆಯ್ತು. ಅದೊಂದು ರೀತಿಯ ತಿರಸ್ಕಾರವೇ? 'ಏನಾದ್ರೂ ಅಂದ್ಯೋತಿರು, ನಂಗೇನು?' ಅನ್ನುವಂತಹ ಅವಜ್ಜೆ? ಕಲಹ ಅನ್ನುವುದೂ

ಪರಸ್ಪರ ಅನಿಸಿಕೆಯನ್ನು, ಧೋರಣೆಯನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಲೇ ಇರುವಿಕೆಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವ ಒಂದು ವಿಧಾನವೇ, ತಿರಸ್ಕಾರದ ಭಾವನೆಗಿಂತಾ ಉತ್ತಮವಾದದ್ದು?

ಸುಭದ್ರಮ್ಮ ಅಂತಲ್ಲ, ಶಾಂತಮ್ಮ ಇಂತಾ ವಿಕೃಷ್ಟ ಸ್ವಭಾವದ ಹಲವರನ್ನು ತಮ್ಮ ಇದುವರೆಗಿನ ಆಯುಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಮಗ ಕೈಗೆ ಬಂದು ದುಡಿಯುವಂತಾದೊಡನೆ ಅವನ ಜೊತೆ ಹೋಗಿ ಸೇರಿಕೊಳ್ಳುವ ಅಮ್ಮಂದಿರು, ಗಂಡ ಒಂದು ಕಡೆ, ಹೆಂಡತಿ ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ. ಜೊತೆಯಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಮಾತಾಡದೆ 'ಒಬ್ಬರ ಮುಖ ಅತ್ತ, ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಮುಖ ಇತ್ತ' ಎನ್ನುವಂತೆ ಕಾಲ ಹಾಕುವವರು, ಗಂಡನ ಪ್ರತಿ ಮಾತಿನಲ್ಲೂ, ಪ್ರತಿ ವರ್ತನೆಯಲ್ಲೂ ಹುಳುಕು ಹುಡುಕಿ ಕಾಲು ಕೆರೆದು ಜಗಳಕ್ಕಿಳಿಯುವವರು, ಹೀಗೆಂದುಕೊಳ್ಳುವಾಗ 'ತಮ್ಮಂತೆ?' ಎನ್ನುವ ಹೋಲಿಕೆ ಕಂಡೇಕಂಡಿತು. 'ಮುಂದೆ ಬಂದರೆ ಹಾಯದ, ಹಿಂದೆ ಬಂದರೆ ಒದೆಯದ' ಸಾಧು ಹಸುವಿನಂತಾ ಹೆಂಡತಿ ಕೂಡಾ ಮಾಗಿದ ವಯಸ್ಸಿನೊಡನೆ ಬದಲಾಗುವುದು ಹೇಗೆ? ಯಾಕೆ? ಕುಡುಕನೋ, ಕೆಡುಕನೋ, ಸರ್ವಾಧಿಕಾರಿಯೋ, ಸಂಶಯಸ್ವಭಾವಿಯೋ, ಜುಗ್ಗನೋ, ಧೋರಣೆಯವನೋ, 'ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ನೀನೇ ಕಾರಣ' ಎಂದು ಹೆಂಡತಿಯ ಮೇಲೆ ವೃಥಾ ಗೂಬೆ ಕೂರಿಸುವವನೋ, ಕನಿಷ್ಠ ಸೌಜನ್ಯವೂ ಇಲ್ಲದ ಕಡುಸ್ವಾರ್ಥಿಯೋ, ವಯಸ್ಸಿನ ಜೊತೆಜೊತೆಗೆ ಮೊದಲಿನ ದರ್ಪ, ಜೋರು, ಜಬರ್ದಸ್ತು ಕುಗ್ಗಿ ಗಂಡನಾದವನು ಮತ್ತೆ ಗಾಗುತ್ತಾ ಬಂದಂತೆ ಅದುವರೆಗೆ ವಿರೋಧಿಸುವ ಶಕ್ತಿಯಿಲ್ಲದೆ ಹೊಟ್ಟೆಯೊಳಗೆ ಅಡಗಿಸಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಜ್ವಾಲಾಮುಖಿಯಂತೆ ಒಳಗೊಳಗೆ ಕುದಿಯುತ್ತಿದ್ದುದೆಲ್ಲಾ ಸ್ಪೋಟವಾಗುವ ಹೊರದಾರಿ ಕಂಡುಕೊಂಡುಬಿಡುತ್ತದೆಯೇನೋ.

ಬೆಂದು ಬೆಂದು ಸಾಕಾಗಿ ಹೋಗಿರುವ ಬದುಕು ಒಳಗಿನ ತಾಪ ಹೊರ ಹಾಕುವ ಮಾರ್ಗವಿರಬೇಕು ಈ ಕಾದಾಟ, ಕಿತ್ತಾಟ, ಅಸಹನೆ. ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಧಿಕ್ಕರಿಸಿ ನಡೆಯುವುದೂ ಸ್ಪೋಟದ ಮತ್ತೊಂದು ಅವತಾರವಿರಬಹುದು.

ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ನೋಡಿದರೆ ಯಾವ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಜಗಳ ಶುರುವಾಗುವುದೋ ಅದು ಬರೀ ನೆಪ ಮಾತ್ರ. ಹಿಂದೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಮತ್ತಾವುದೋ ಒಳಗುಡಿ. ಅದು ಕೇವಲ ಗಂಡ ಹೆಂಡರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿರುವಂತಹದ್ದು ಆಗಿರುತ್ತದೆಯೆಂದೂ ಹೇಳುವಂತಿಲ್ಲ. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಬೆಳೆದ ಮಕ್ಕಳು, ಅವರಿಗೆ ಕೂಡಿ ಬಂದ ಸಂಬಂಧಗಳೂ ಕಾರಣವಾಗಿ ಅವರೆದುರು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲಾಗದ ಸಂಗತಿಗಳು ಪರಸ್ಪರ ಮೇಲಿನ ದೋಷಾರೋಪಣೆಯಲ್ಲಿ ಕೊನೆಗೊಂಡು, ಅಥವಾ ಬದುಕಿನುದ್ದಕ್ಕೂ ಕೊನೆಗೊಳ್ಳದೆಯೇ, ಇಬ್ಬರಲ್ಲೊಬ್ಬರು ಬದುಕಿರುವವರೆಗೆ ಸಶೇಷವಾಗಿ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಾ...

ಕುಕ್ಕರು ಕೂಗಿತು, ಒಂದು, ಎರಡು, ಮೂರು. ಒಲೆಯ ಉರಿ ಕಮ್ಮಿ ಮಾಡಲು ಕೂತಲ್ಲಿಂದ ಮೇಲೆದ್ದರು ಶಾಂತಮ್ಮ.